

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Kegyelem a kormány ellenére.

Pécs, 1897. október 27.

Bartha Miklós mögött szombaton bezárult a börtön ajtaja, a kormány tudatta a „Budapesti újságírók egyesületével“, hogy kegyelmi kérvényének hely nem adatott.

Egy szolgálékü esküdtszék, mely a panaszos előtt birói tekintélyének sárba tiprásával a földig hajolt meg, elítélte a legragyogóbb tollu publicistát, mert egy cikkében levonta a következtetéseket egy másik közleményből, amelynek szerzője ellen a kormány az eljárást folytatni nem meri, mert attól fél, hogy az bebizonyíthatná állítása igaz voltát.

Bartháért a legkülönbözőbb pártállású polgárok százezrei könyörögtek kegyelemért, a véleményezésre hivatott hivatalos tényezők különös tekintettel az elítéltnak megrendült egészségi állapotára, a kegyelmet megadandónak javasolták: ám a miniszter visszadobta az osztály véleményét azzal, hogy ez időszerint nem tartja szükségesnek ő felségéhez kegyelem iránt előterjesztést tenni.

Az ítélet végrehajtásának napján az országgyűlés egy bizalmi kérdést tárgyal s ennél egyik ellenzéki képviselő bizalmatlansági szavazatának indokolására felhossa a Bartha esetét, mely bizonyítja, hogy a kormány a kegyelmi jog gyakorlatát is pártszempontból befolyásolja. Másnap aztán

megnyilik Bartha börtönének ajtaja s ő maga így írja meg fogságának történetét:

„A kormány éreztette velem a hatalmát egy napig — ő felsége a kegyelmét egész életemre.“

Nossza, neki esik ezért a kormány sajtója Barthának és Simának s rettenetes ellentmondást lát abban, hogy az ellenzék a kegyelem megtagadásáért a kormányt tette felelőssé, a kegyelem megadását pedig tisztán ő felsége elhatározásának tulajdonítja, melyben a kormánynak semmi része sincsen.

Igazán alkotmányos államban, ahol az uralkodó minden tényéért nemcsak terheli a felelősség a kormányt, hanem ez egyik legszebb jogának tekinti ezt a felelősséget, az uralkodó személye fölül áll minden diskusszió, minden intézkedésért első sorban a kormányt éri a gáncs vagy dicséret, mert alkotmányos uralkodó nem tesz mást, mint amit felelős kormánya javasol.

Nálunk azonban — sajnos — maguk a kormányok rontották le az országnak emez alkotmányos elvbe vetett hitét. Hisz valahányszor valami nemzeti aspiráció teljesítését követelte az ellenzék, mindig azzal álltak elő kormányferfiaink, hogy ők szívesen teljesítenék a nemzet óhaját, de a korona vonakodik azt tenni; szinte szálló igévé vált a követválasztások idején a kormánypárti jelöltek ajkán, hogy ők is szív-

vel-lélekkal osztják a függetlenségi eszméket, de nyiltan nem követelhetik, mert az uralkodó áll utjában azok megvalósításának.

Igy általános gyakorlattá vált, hogy nem a kormány fedezte felelősségével az uralkodó tényeit, hanem mindig az uralkodó személyét tolták előtérbe, a mikor őket akarták felelősségre vonni. Nagyon természetes tehát, hogy a nemzet kezdte megszokni az uralkodó tényeit a kormányi befolyástól menten, sőt itt-ott ennek ellenére is történeteknek tekinteni.

De lehetett volna-e ez másképp? Mikor még tavaly is azzal utasította vissza a kormány a nemzeti párt követelését a magyar katonai nevelés tárgyában, hogy azok teljesítése lehetetlen, mert megbontaná a hadsereg egységét; lehetett-e akkor a katonai nevelés kérdéseiben tett engedelményeket másnak, mint ő felsége legsajátabb elhatározásának tekinteni, a melyben a kormány legfőlebb a végrehajtó, de nem a kezdeményező szerepét játszotta. A tiz szobor felállításának ötletét is némelyek a német császár befolyásának, mások a királynő eszméjének vagy a király saját elhatározásának tulajdonítják, de nem akadt senki, aki a kezdeményezéssel Bánffy bárót gyanusította volna.

Igy vagyunk a Bartha Miklós megkegyelmezésének tényével is. Kétségtelenül való dolog, mert Bánffy is beismerte, hogy a miniszter nem ajánlotta a koronának a kegyelmezést, nagyon természetes

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Itthon.

De jó is itt tiköztetek!
A lámpa gyöngye fényiben
A bu öröme változik,
A gond, a baj mind elpihen.
Lelkem megnyugszik csöndesen
Szelid, derült orcátokon,
A hol nekem minden vonás
Oly ösmerős és oiy rokon.
A boldogság tanyája ez,
Itt minden olyan jó meleg —
Az élet gondja messze hiv,
Pedig oly jó itt köztetek!

Ha bős tusákon olykoron
Az életostor megcsapott,
Mindig volt köztetek, a ki
Rakott sebemre balzsamot
S buzdító szóval biztatva,
Ha harcra hitt új küzdelem,
Teher alatt ha roskadék,
Megosztá szívesen velem.
S melengetétek lelkemet
Sokszor, ha fázott, reszketett
Behuzva vergő szárnyait —
De jó is itt tiköztetek!

Hogy sárgultan hervadtanak
Ifjuságom reményei
Türelmetek taníta meg
Megint hinni, reményleni.
A repkény is befutja, lám
A szerteomlott romokat:
Szöveztetek ti is velem
Szivárványszínü álmokat.
És sokszor rám is elragadt
A ti szelid, jó kedvetek:
Felhökön át is süt a nap —
De jó is itt ti köztetek!

Mint a madár, kit fészkétől
Pajkos gyerek kiüldözött
Csöndes bánattal bolygok a
Kevélykedő házak között.
A csillogás majd megvakít,
De egy szikrányit sem hevit:
A csillár csillogása nem
Pótolhatja a nap hevét.
Nincs boldogság másutt, csak itt
Hol minden olyan jó meleg,
Mint nyári napnak alkonya —
De jó is itt köztetek!

És hogyha majd sok év lefut
Lassu, megfáradt szárnyain
És hogyha majd termőre vál
A szenvedés, a gond, a kín
És hogyha megszáll lelkemen
Uj csalódások uj dere:

Megint csak fölkereslek én,
Te boldogságnak lakhelye!
Mint tengerész, kit a vihar
Áldott, boldog szigetre vet
És el se mégy többet soha,
Hisz legjobb itt ti köztetek!

Móra Ferenc.

Hamis gyöngyök.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Bándy Elemér már türelmetlenkedni kezdett. Régóta sétált a váci-utca sarkán, idegesen nézte minden percben zsebóráját, végre ajka mosolyra nyílt, megpillantotta azt, a kit már oly régóta várt. Komoly, de fesztelen lépésekkel ment az asszony elé.

— Ugy-e megvárattam, — mosolygott Kerneiné, miközben sötét mousseline szoknyáját kihívóan felfogta, mely alól igéző lábacsák kandikáltak ki.

— Nem, René, türelemmel vártam, — hebegett a férfi, miközben a feléje nyujtott kézre szoritotta ajkát, — de azt gondoltam, hogy megbánja ígését.

Ez utóbbi szavakat oly lehangoltan mondta, hogy Kerneiné meglepetve nézett fel, de Bándy nem vette észre a szép asszony vizsga tekintetét.

— Tudja a férjem . . . hogy beteg . . . hát sokaig tartott magánál, aztán . . . ismeri

dolog tehát, hogy ezért mást, mint a kormányt megtámadni nem lehetett s így teljes joggal mondhatta Sima, hogy a kormány még a kegyelmi kérvények elintézésénél is pártpolitikát követ, a mikor egy beteg embernek, akinek érdekében a polgárok százezrei járultak a trón zsámolyához, a saját szakközegeinek véleménye ellenére nem javasolta a kegyelem megadását, csak azért, mert egy kormányférfiut sértett s mert a miniszterelnök haragszik rá.

Mikor aztán a kegyelmet ő felsége saját miniszterének előterjesztése ellenére a kormányon kívül állók közbenjárására mégis megadta, mi természetesebb megint, mint hogy ezért a kegyelmi tényért egyedül ő felségének adunk hálát s teljesen igazoltnak tartjuk Barthának azt a mondását, hogy az egy napi elzárásban a kormány érezte vele hatalmát, a kegyelmet pedig ő felségének köszöni egész életére; mert bizony ha mások ki nem eszközlik azt neki, a kormány kiülette volna vele az egész hat hónapot, ha előbb el nem pusztul.

Hogyan reklamálhat magának a kormány elismerést a korona olyan tényért, a melyről bizonyítva van, hogy a kormány elöterjesztés ellenére következett be? Ha más esetekben sikerült is a porhintés politikája, amely minden gyűlöletes dolog ódiáját a koronára háritani, de a korona minden nemes elhatározásáért az elismerésben osztózni iparkodott, itt az lehetetlené vált, mert hisz a miniszterelnök országos ülésen jelentette ki, hogy ebben az ügyben a kormány ténykedése a kegyelem megtagadására irányult.

Az lenne tehát az ellentmondás, ha a kegyelemért a kormány iránt lennének elismeréssel azért, mert azt megakadályozták nem sikerült. Ilyen fejedelmi tényért semiféle alkotmányos kormány nem követelne magának elismerést, hanem levonná megbukott előterjesztéséből a konzekvenciákat s visszavonulna arról a helyről, ahol csak olyan államférfiak állhatnak meg,

féltekenységét, azon gondolkozott, hogy vajjon elengedjen-e?

Bándy Elemér még szomorubb lett, minek okát Kerneiné nem értette s azért nem is tudta szó nélkül hagyni s kacér mosolylyal fordult kísérőjéhez.

— Elemér, maga olyan levert, nem mondaná meg az okát? Talán valami bakfis zavarta meg a kedvét?

— Bocsásson meg, René, hogy olyan unalmas kísérője van ma, de valami nagyon bántja a szívem s azon tépelődöm.

— Ki vele! Ki vele! Hátha segíthetnék rajta. Legyen ám őszinte!

Bándy arca egy pillanatra felderült, úgy látszott, e szavak szive mélyére hatottak, mert változott kedélylyel, majdnem mohón fordult az asszony felé és kérdé:

— Igazán, René, maga tudna segíteni az én bajomon? Nem hiszem. Nem tudom elhinni.

— Kétkedhetik-e vajjon bennem? Elámitottam-e magát valaha? . . . No igen . . . kivéve egyszer.

Ezzel aztán maliciózan mosolygott, a mi Bándy Elemért látszólag bosszantotta.

— Igen, kivéve egyszer, ki tudja nem többször is? De hát ilyenek az asszonyok. Eleinte játszanak szívünkkel, aztán ha kezdünk veszedelmesek lenni, ha szerelmesek leszünk beléjük, a faképnél hagynak.

akikben a korona teljesen megbizhatik s nem kénytelen az igazság- és méltányosságnak megfelelő nemeslelkű elhatározásai-ban mások tanácsa után indulni.

H i r e k.

Pécs, 1897. október 27.

A gyorsnyelvtanok.

Oly könnyű ma emberré lenni!

Azt mondja a közmondás, hogy ahány nyelvet tudsz, annyi ember vagy. Nos, ha manapság végigmegy valaki a könyvkereskedések előtt, végignézi a kirakataikat, be fogja látni, hogy harminc krajcárért és egy nap alatt olasz francia, vagy angol emberré válhatik.

Ez azonban nem volt mindig így. A nyelvtanítás nagy átalakulásokon ment keresztül, körülbelül a következő főbb vonásokban:

Három kötet.

Ez a cím régi Ollendorf-nyelvtanokra vonatkozik. Volt egy kötet Nyelvtan, egy kötet Kulcs, meg egy kötet kilincs, vagy zár, hogy a lakatos mesterségből vegyük a címeiket. Nem is szólunk a számos szótárról. Minden nyelvtanhoz, kulshoz és egyéb zár-alkatrészhez volt külön szótár. És meg is tanulhatott az ember franciául, de előbb orvosilag kellett magát megvizsgáltatnia, hogy él-e még néhány évtizedig . . . Mert annyi kellett hozzá.

Két kötet.

Ez a Ploetz-öknek szól. Volt külön Syllabaire, külön Conjugasion. Elegáns, vékony kötetkék, csupa élvezet volt belőlük tudomást szerezni arról, hogy a fivérünknek van egy tolla, ellenben a nagynénénk éppen most kapott (vient de recevoir) egy villát. Aztán a Ploetzök is lejárták magukat, és jött más.

Egy kötet.

Ezeket rendszerint levéliszerinti oktatásnak nevezték az írók és úgy harminc levélben franciává tették az embert. Még a kiejtést is megmagyarázták, így:

Seigneur **L'eau**
szenyőr l'ó.

De ez is sok volt.

Egy füzet.

A füzetke vékony volt, és piros, kék, vagy zöld, a szerint, hogy franciául, angolul,

— Hát igazán szeret maga engem, Elemér, nem tréfál?

— A szerelemmel nem szoktunk tréfálni.

— Pedig magának engem nem szabadna szeretni, hiszen férjes asszony vagyok és az uram szeret engem.

— Ismét a régi! Beszéljünk René másról, hagyjuk ezt a tárgyat!

A szép asszony meg nem állhatta, hogy Elemér szomorú kinézésén egy jót ne kacagjon, úgy, hogy még az előttük menő öreg ur is hátranézett.

— Térjünk csak erre, — mondá még mindig nevetve, Bándy legnagyobb bosszankodására, — de most már mondja meg, mi bántja a maga szegény szívét?

— Szerelmes vagyok! — felelte együgyűen a férfi, — nagyon szerelmes vagyok.

— Belém?

— Kibe másba? hiszen tudja, hogy testtől, lelkestől a magáé vagyok.

Kerneinének tetszhetett ez a nyilatkozat, mert öntelt mosolylyal nézett a kirakatba, a hol magát megláthatta és szépségét szemlélhette.

— Aztán azért szomorú, furcsa!

— Maga még furcsát talál benne? Szép, a helyett, hogy gyógyitana, hát még betegebbe tesz, ne legyen olyan kegyetlen.

— Ellenkezőleg nagyon is engedékeny vagyok.

vagy olaszul akart-e megtanulni a tanuló. A cimlapjaik hangzatos ígéretek tartalmaztak, ilyenformán:

Egy nap alatt!

Tanár nélkül!

Szótár nélkül!

FRANCIÁUL

Tehetség nélkül!

Szorgalom nélkül!

Egy nap alatt!

Egy nap alatt ugyan senki se tanult meg belőle franciául, de azért jó volt. Rövid és velős, főleg pedig olcsó.

A repülő nyelvtan.

Ez csak egy lap volt. Azt ígérte, hogy öt perc alatt tanítja meg az embert, kiejtést, szókinccset, francia eleganciát és szellemességet beleszámitva. Ez is roppantul olcsó volt és az volt az előnye, hogy az egész franciául volt írva, csak az értette meg, aki már úgy is tudott franciául.

A beszélő nyelvtan.

Ezt a budapesti beszélő ujság, a Telefon Hirmondó csinálta. Itt már könyv sincs. Csak drót, kagyló és tanítvány. Végül:

A „modern gyorsnyelvtan”,

amely még nem jelent meg, de ha a nyelvtanítás ebben az irányban halad továbbra is, nemsokára látható lesz a könyvesboltok kirakataiban. Ahogy mi képzeljük, ilyen lesz a cimlapja:

Modern gyorsnyelvtan.

Tanár nélkül!

Három perc alatt!

Szótár nélkül!

Tanulás nélkül!

Tanítvány nélkül!

És valószínűleg ez a nyelvtanocska fogja csinálni a legnagyobb karriért, mert minden eddigi kolégáját és konkurensét egy és mindenkorra lepipálta.

— Azért nem engedett tegnap magához, azért hagyott magamra szomorúsággommal. . .

— Mert nem teszem meg minden kívánságát? Hát hogy is gondolhat olyat? A férjem megtudhatná, hogy nálam volt, milyen blamázs lenne az, ön nem gondol erre?!

— És a mult héten Bogdán főhadnagy nem blamirozta?

— Elemér, ön igazán ma kiállhatatlan, Várjon reám, bemegyek ide, ebbe az üzletbe. Ezzel feleletet sem várva, bement.

Néhány perc mulva már megint Bándy oldalán ment. Visszafelé indultak, de most már lassabban mentek.

— Tudja mit, Elemér? — kezdé Kerneiné, — valljon nekem itt az utcán szerelmet.

Erre a furcsa kívánságra Bándi nem tudta, nevensen-e, vagy bosszankodjék, éppen felelni akart, mikor az asszony megrántotta karját és a fülébe sugta:

— Forduljunk be ebbe az utcába gyorsan, ott jön Bogdán, nem akarom, hogy felismerjen.

— Bogdán? — nézett fel vadul Bándi — szembenézek vele . . . kihivom . . . levágom!

— De az istenért, Elemér, jöjjön, hiszen mindjárt itt lesz.

— Jól van, René, megteszem, nem akarom blamirozni, de okot keresek rá, hogy összetűzhessek vele és megvívunk.

Napirend 1897. október 28-án.

Naptár: csütörtök, okt. 28. — Róm. kath. Simon és Judás. — Prot.: Simon és Judás. — Görögkel. (okt. 16.) Longrin. — Zsidó: Marches. 2. — Napkél 6 óra 23 perckor; nyugszik 4 óra 31 perckor; — Holdkél reggel 9 óra 56 perckor; nyugszik délután 5 óra 50 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 7 Celsius fok meleg; légnyomás 752. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint változás nem várható, hosszabb ideig állandó száraz és hűvös idő.

Színház: »Koldusdiák,« operett.

— **(Püspökök Pécsen.)** A ma esti gyorsvonattal Budapestről Pécsre érkezik *Schlauch* Lőrinc, nagyváradai püspök, biboros, *Fetsner* Antal titkára kíséretében. — A bibornokkal jön *Hornig* Károly báró, veszprémi püspök is, titkára *Rada* István dr. kíséretében. A bibornok itteni rokona, *Schlauch* Imre építész látogatása és a székesegyház megtekintése végett jön Pécsre. Holnap *Troll* Ferenc káptalani helynök diszebedet ad a magas vendégek tiszteletére.

— **(Derék tüzoltók.)** Bellyéről írják lapunknak: Nagy halára kötelezte Bellye község lakosságát f. hó 24-én este a kopácsi önkéntes tüzoltóság, mely midőn a bellyei uradalmi istálló meggyuladt, bámulatos gyorsasággal termelt Bellyén s Szontag parancsnok szakszerű vezetése alatt nagy erőmegfeszítéssel a tüzet lokalizálta; segítségük nélkül a tűz okvetetlenül elhamvasztja Ruzsovics felügyelő főerdész szomszédos melléképületeit s irodahelyiségét is. Ez egész tűz sokakban azonban azt a gyanut kelti, hogy csak a kopácsi tüzoltóság figyelmének és segítségének elvonására támadt, mert míg ezek Bellyén végezték terhes munkájukat, addig Kopácson is kigyuladt egy ház, s utána nemsokára öt másik is a lángok martaléka lett. A kárt Kopácson 15.000, Bellyén 2000 forintra becsülte a hivatalos tüzkárteltevő közeg. Itt volna az ideje, hogy a kopácsi önkéntes tüzoltók példájára a szomszéd faluk férfinepe is szervezkednék, hogy szerencsétlenség esetén egységes vezetés alatt mint szervezett és fegyelmezett tüzoltóság a kártevő elemmel sikerrel megküzdhetnének.

— **(Kitüntetés.)** *Varschitz* Károly, pécsi 8-ik honvédhuszárezredbeli II. osztályu

Ezzel a mellékutcaiba mentek.

Egy fél óra múlva Kerneiné már a férjénél volt, Bándy pedig az »Abbázia«-ba ment, a hol találkozni akart Bogdán Gidával. . .

*

Ma reggel olyan szokatlanul izga'ottnak érezte magát Kerneiné. Még a reggelije sem izlett úgy, mint rendszeren s maga sem tudta, hogy mi baja történt.

Azaz hogy sejtette. Nem merte magának bevállalni, hogy Bándy Elemér esete mégis csak nagy benyomással van reá.

Bement a férje szobájába, a ki még aludt, ágya mellé tett egy széket s ott kezdett elmélkedni a tegnapprol.

Akárhogy is akarta magára erőszakolni a közönyt, nem sikerült neki, mert érezte, hogy mégis csak vonzza valami őt ahhoz a másik emberhez, ahhoz a Bándy Elemérhez. S ha sokáig vizsgálta a szívét, érezte, hogy talán szereti is. Hogyne? Hiszen már annyi udvarlója volt, mindegyik csak vadászott reá, nem az a nemes, önzetlen szeretet lüzte őket hozzá, hanem az élvvágy, birni egy szép asszonyt, a hiúság, szeretője lenni egy Kerneinének s mikor összehasonlítást tett Bogdán Gida és Bándy között, az utóbbi mellé állt s eszébe jutott az az önzetlen odaadás, mivel az a férfi iránta mindvégig viseltetett.

főállatorvosnak ő felsége a király az arany érdemkeresztet adományozta.

— **(Egyházmegyei hírek.)** *Molnár* József, sumonyi segédlelkész, az ottani plébánia adminisztrátorává kineveztetett. — *Zabavnik* Alajos, máriagyüdi szentferencrendi szerzetes, Püspök-Szent-Erzsébetre segédlelkésznek küldetett ki.

— **(Petőfi asztaltársaság.)** *Szabó* Sándor malom-utcai Petőfi-vendéglőjében Petőfi-asztaltársaság alakul a szegény gyermekek téli felruházására. Az alakuló gyűlést f. hó 28-án, holnap este 7 órakor tartják a vendéglőben, melyre minden a jótékony cél iránt érdeklődőt ez uton is meghivnak.

— **(A gyász fényüzése.)** Közeledik az a nap, amelyen mindenki gyászol, mert halottja mindenkinek van. A város üzleteinek kirakatai fényüzéssel hirdetik már a szomorú nap jövetelét és aki emlékezik az elköltözött szeretteire, az már kiszemeli a virágot, melyből koszorút fonatni fog a kedves sirhalomra. A gyász e külső disze töméntelen kincset emészt fel. Divattá lett a pompa és sok-sok forintot tesznek azok a költségek, amelyet koszorukért és díszítésekért kiadnak. A gyász ily kifejezése nem helyes. Az a kidobott sok pénz, amelyet végre is a halottak meg nem éreznek örök álmodásukban, számtalan könnyet s vigasztalan keservet szüntethetne meg az élők között. Gazdagjai, irigyelt pénzhatalmasai az életnek, gondolatok a nyomorban sanyolókra, mikor fényüzéssel készültek áldozni a halottak emlékezetének! Vannak itt élők a földtekén, kiknek jobb lenne nem itt lenniök, mert sorsuk inség, sanyaruság, éhezés. Jussanak eszetekbe ezek s ne féljete, hogy felkelnek siri világukból halottaitok, ha a díszit kihagyjátok a gyászból s a drága koszoruk árának egy részét a szegényeknek adjátok kenyérre, ruhára . . .

— **(Rongyos-egylet.)** Éltrevaló eszme megtestesítésén fáradozik derék rendőrkapitányunk, *Reeh* György, aki más városok példájára itt is egy ugynevezett »rongyos-egylet«-et szándékozik összehozni. Tudvalevőleg minden családnál akad viseltes ruha, amelyet rendszer-

Szemrehányást kezdett tenni magának, hogy olyan kegyetlen volt tegnap hozzá, hogy vérig bosszantotta viselkedésével s valósággal lelkipurdalást érzett.

Az is bosszantotta, hogy a fiu ma olyan későn hozza a lapot. Máskor már ilyenkor rég elolvasta és éppen a villanyos csengő után akart nyulni, mikor a lány benyitott az ajtón és benyújtotta az ujságot.

Egész friss volt még, a festékszag is érezhető volt rajta s az asszony mohón kapott utána.

Máskor a tárcsa volt az első, amit olvasni szokott, ma szokatlan ösztönrel futotta át a napi híreket s egyszerre csak a párba j szónál megállt.

Enni látszott szemeivel a betűket s egyszerre csak felsikoltott s észre sem vette, mikor a könyvei megindultak.

A beteg férj a sikolyra felébredt, nyöszörögni kezdett s halkán kérdé az okát.

Az asszony hozzáment, megsimogatta a fejét s elcsukló hangon mondá:

— Almodtad, édesem, nem sikoltott senki, bizonyára rossz álomkép gyötört.

— René, te sirsz, mi bajod?

— Téged siratlak, kedvesem, téged. . . S a férj megindultan nézte szerető hitvesét.

Cettler Renső.

rint ószereseink szoktak megvásárolni potom pár hatosért, ami tudvalevőleg az illető családonál számot se tesz. Az ilyen használt viselt ruhákat gyűjténé össze ez az új egyesület, a mely azokkal temérdek szegény embert, asszonyt és gyermeket látna el bár kissé kopottas, de azért az időjárás viszontagságai ellen eléggé védelmező ruhával. Meg vagyunk győződve, hogy a megindított mozgalom sikerre vezet, amire nézve elég garancia a mi derék Reeh Györgyünk szerencsés keze, amely bármibe fog, annak sikerülnie kell.

— **(Agyonütött ember.)** Véres gyilkosság történt Madócsán, Tolnamegyében. *Törjék* Péter ottani lakos a tettes, aki szóvaltas közben rátámadt *Kun* Istvánra és a kezében levő vaslapáttal olyan csapást mért a fejére, hogy az azonnal szörnyet halt. A gyilkost elfogták.

— **(Iparossegédek rajztanfolyama.)** A Pécsen nagy áldozattal létesített »Iparossegédek továbbképző ingyenes rajztanfolyam«-ra ez évben oly kevesen jelentkeztek, hogy az abból várható előnyök nem állván arányban a reá fordított költséggel: az ipartestület kénytelen lesz a tanfolyamot beszüntetni, ha arra többen nem jelentkeznek. Az ipartestület elnöksége tehát most ezuton is felhívja az iparossegédeket, hogy mivel a tanfolyam ingyenes és abban az iparukhoz nélkülözhetetlen rajzolás könnyedén elsajátíthatják, még e hó folyamán minél többen jelentkezzenek a tanfolyamra. A tanfolyam helyisége a főreáliskolában van, hol vasárnaponként délelőtt 9—12 óra között folyik az oktatás.

— **(Hamis korona.)** A komlói vasútállomáson a pénztárba — jegyváltás alkalmával — valamelyik pasazsér hamis koronát fizetett be. Összeszámoláskor ismerték csak fel a hamis koronát és *Bajom* Ferenc, állomásfőnök sietett bejelenteni az esetet a csendőrségnek, hogy nyomozzanak a hamis pénz terjesztője után. A ki azonban hogy ki volt a sok utas között, azt ma már bajos lenne megállapítani.

— **(A halál torkában.)** *Samu* József, vasuti őrt, felfüggesztették az állásától. A felfüggesztett őrt aztán *Nagy* Sándorra, a hidegkut—gyönki vasuti állomás főnökére gyanakodott, hogy ő az oka mindennek s ezért bosszút esküdt ellene. A bosszút azonban nem tartotta magában, hanem nyíltan fenyegette a főnököt s azt mondta neki, hogy a halál torkában van s számíthat rá, hogy véres bosszút áll rajta. Ennek azonban tele sem lévén tréfa, a főnök feljelentette az őrt életveszélyes fenyegetés miatt, a kit letartóztattak s most a bíróság folytatja ellene a vizsgálatot.

— **(A haragos molnár.)** Még a nóta is azt mondja, hogy »ne haragudj, lisztes molnár«, ha »a garat üresen jár«: azonban *Csonka* István, szántói molnár nem igen szivlelte meg a nóta intését. Történt egyik éjjel, hogy nagyban folyt a munka a malomban s mikor a molnár segédje, *Muppel* Ödön, nem hajlott gazdája szavára s nem akarta a garatra felönteni még egyszer a lejárt lisztet: annyira dühbe jött rá, hogy lelökte a porfogóról, a hol állt. A szegény legény hanyatt-homlok zuhant le a kerek közé, melyek bizonyára összetörtek, ha lába bele nem akad a kerékfogó szijba s így a kerek meg nem

állanak. Mindazonáltal a haragos molnárt feljelentette a bíróságnak.

— **(Himen táblája.)** A pécsvárosi anyakönyvi hivatal házassulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Hellenbart András, rk., Laskafalu — Schmidt Mária, rk., Eszék;

Eizenmann Péter, rk., Szulimán — Staub Erzsébet, rk., Szulimán;

Károly István, rk., Pécs — Cserdy Ida Katalin, rk., Pécs;

Héber Bernát, rk., Pécsbányatep — Kreiner Anna, rk., Pécs;

Fischer Lipót, izr., Pécs — Schwarz Szidónia (Száli), izr., Budapest;

Singer Ignác, izr., Pécs — Schönfeld Regina özv. Wandtuch Józsefné, izr., Pécs;

Hock Lajos, rk., Pécs — Bátor Anna, rk., Pécs;

Kóbor Ferenc, rk., Pécs — Hetinác Julia, rk., Pécs;

Ivánovics Péter, rk., Pécs — Rozner Magdolna, rk., Pécs;

Szekerés András, rk., Pécs — Heigl Mária, rk., Pécs.

— **(Sok a tolonc.)** A belügyminiszter a toloncolási költségek feltűnő szaporodásából kifolyólag körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben kifejezést adva annak, hogy az államok kölcsönösségi viszonyából kifolyólag nem köteles egyik állam sem alattvalói toloncköltséget viselni, utasítja a törvényhatóságokat, hogy különösen az utóbbi időben beözönlő olasz munkások hazatoncolásánál óvatosan járjon el s figyelmeztesse a vállalkozókat, hogy a munkások hazautazási költségéről már eleve gondoskodják.

— **(Átment rajta a mozdony.)** Megrendítő és egy emberi életre majdnem végzetessé váló szerencsétlenségről ad számot barcsi levelezőnk. Az ottani pályaudvaron, mely egyike a legnagyobbaknak a déli vasut pályaudvarai közül, a számtalan érkező és induló vonatokon kívül — miután ez állomás egyuttal végállomása a pécs-barcsi, Somogy-Szob és pakratzi vasutaknak is — naphosszat, sőt egész éjjelen át is »tolatnak«, vasuti műnyelven fejezve ki magunkat. S bár a tolatási szolgálatot végző vasutasok e foglalkozásukat kellő gyakorlattal végzik, mégis nem ritka a szerencsétlenség, mely egyik másikat éri, mint ez ezuttal is történt. *Jaksa* János váltóőr ép terhes és veszélyes szolgálatát teljesíté, a midőn eddig még ismeretlen okból, valószínűleg csakis saját vigyázatlansága következtében, a tolató mozdony által elkapott, még pedig oly szerencsétlenül, hogy egészen alája került úgy, hogy a mozdony keresztül ment rajta. És a szerencsétlenség mellett óriási szerencséről lehet szó, a mennyiben valóban csodaképpen a mozdony csak ruháját szakgatta le róla és a lábszárából egy kis hust; de semmi törés és zuzás nem érte, úgy, hogy sebe semmi esetre sem veszedelmes vagy végzetes. Igazán nem lehet figyelmeztetni az ily veszélyes szolgálatot teljesítő közegeket arra a körülményre, hogy szolgálatuk alatt mindig a legnagyobb vigyázattal teljesítsék kötelességeiket, mert sokszor csak egy hajszálon függ életük. A vizsgálatot természetesen megindították.

— **(Nagy ablakbeverés.)** Furcsa boszút állottak Mohácson *Háser* György, tolnamegyei, kömlödi illetőségű és *Gász* Ádám,

baranyamegyei püspöklaki illetőségű munka nélküli csavargók. Valami miatt megharagudtak *Kiss* István, *Spitzer* Gyula, *Fölker* József, *Rosenfeld* Simon, *Boda* Istvánné, *Jónás* Józsefné és *Dömötör* Györgyné, a kiknek háza ablakait ezért egy éjszaka sorban beverték, mintegy 65 frt kárt okozva ezzel a tulajdonosoknak. A boszuálló csavargók boszujának heve hogy lehüljön, bekisérték a mohácsi kir. járásbíró ság börtönébe.

— **(Tolvaj szövetkezet.)** Furcsa tolvaj-szövetkezetet fedezett most fel a simontornyai csendőrség. A »Nándor«-csatornátársulatnak ugyanis a Sió partján összerakott faállományát rendszeresen lopták már régebb idő óta s most végre a nyomozás rávezetett a tolvajok nyomára. Összesen tizennégy simontornyai férfi és asszony volt a banda tagja, a kik különös előszeretettel lopkodták a töltéshez való karókat, persze, mert ezeket könnyen fel is tüzelhették. Ily módon vagy 37 frt kárt okoztak a társulatnak s bár a nyáron ellátták magukat tűzrevalóval, most télire mégis a hűvösön fognak ülni.

— **(Villámcsapás.)** *Sérics* János, siklói lakosnak a szülejében levő présházába lecsapott a villám. Arrafelé is járt őszi zivatar s menydörgés és villámlás közt jött záporosó közben a villám felgyújtotta a présházat és az le is égett. Bentégtek a hordók és egyéb gazdasági felszerelések is s a tulajdonosnak mintegy 800 forint kára van.

— **(A gyilkosok.)** Még 1895. évi augusztus 7-én történt, hogy *Scheffer* Miklós, vókányi lakost meggyilkolták. A gyanu *Muth* Gáspárra és *Hohman* Annára irányult, a kik azonban annyira tisztára tudták magukat mosni, hogy a vizsgálati fogságból szabadon bocsájtották őket. Most azonban egy csomó tanu, élén magával *Muth* Gáspárnéval, valamást tett, hogy mégis nevezettek voltak a gyilkosok s erre nézve *Hubert* Lőrinc, *Schweizer* Vendel, *Strébl* Antal, *Homann* Józsefné, *Nesz* Lőrinc és *Ehmozer* Antal szolgáltak oly súlyos bizonyítékokkal, hogy a gyanus férfit és nőt ismét letartóztatták s most a siklói járásbíró ság megint felvette ellenök a vizsgálatot. A gyanuba vettek most is tagadják a gyilkosság elkövetését, s hogy valóban bűnösök-e hát, azt a vizsgálat feladata lesz kideríteni.

— **(Gyűjtés.)** A pécsi jogakadémia kebelében fennálló »Pécsi jogász-segélyező egyesület« választmányja ma bocsátotta ki a gyűjtő-íveket az emberbarátokhoz, hogy azokon a szűkölködő joghallgatók segélyezésére, valamint az újonnan megalakított könyvtár gyarapítására némi készpénz segélylyel, vagy tudományos irányu könyvek adakozásával hozzájáruljanak. A folyó tanévben különösen számosan vannak akadémiánkon, akik segélyre szorulnak; az egyesület pedig csekély vagyonából ezeket kellőleg segélyezni nem képes. Gyűjtő-ívek az egyesület választmányi tagjainál és a helyi lapok szerkesztősegeiben vannak letéve.

— **(Pótvásárunk)** ma kezdődött a szigetikülvárosi vásártéren. Mint a szentmihálynap elmaradt pótvásár helyett engedélyezett pótvásár, bizony nem teljesítette még ma a hozzáfűzött reményeket, mert csak igen gyenge látogatottságnak örvendett. A helybeli iparosok és kereskedők kirakodó vásárja sem

volt valami keresett, az állatvásárra átlag szintén kevés felhajtás történt. A vásár különben még holnap is tart.

— **(Ismét baleset.)** A honvéhadapródiskolánál ma délután ismét baleset történt. Egy munkásnak a kezére ráesett egy travers vasrúd és az ujjait összezúzta. A helyszínen megjelent *Ludvigh* Ferenc dr. orvos és *Kovács* Antal, ügyeletes rendőrbiztos s a szerencsétlenül járt embert — az első orvosi segély nyújtása után — beszállították a városi kórházba.

— **(A gyerek büne.)** A kis *Ottó* János még csak ötéves gyerek, mégis nagy büne van már. *Ottó* János, szentkatalini lakosnak a fia ő, a ki — látván másoktól, hogy tűznél kukoricát sütnék és azt jóízűen elfogyasztják, akarta őket utánozni és gyufát szereztén — kiment a felszerbe s ott egy csomó szalmát meggyújtott, hogy majd kukoricát süssön is mellette. A tűz azonban villámgyorsan terjedt, s a felszer egy-két pillanat alatt lángba borult. Még szerencse, hogy a kis fiu ki tudott a tűzből menekülni, a ki tudatlan gondatlansága miatt nagy kárt okozott az apjának, kinek kára meg sem térül, mert a leégett épület nem volt biztosítva.

— **(Halál a föld alatt.)** Hétfőn délután Fekeden halálos szerencsétlenség történt. *Müller* Magdolna nevű leányzó földet akart hazavinni egy kiásott gödörből, ezért le szállt a gödör fenekére s ott a kivájt üregbe bebujván, onnan ásta ki a földet. Egyszerre a part — mint pécsváradi levelezőnk írja — nagy zuhanással leszakadt és a szerencsétlent eltemette. A kik a mezőn közelében dolgoztak, hallották a part zuhanását és a helyszínére siettek; mire azonban a földet elhányták, a leánynak csak agyonzuzott holttestét huzhatták ki alóla. Pécsváradról a járási főbíró és az orvos a helyszínére sietett, hogy személyesen ejtsék meg a vizsgálatot a halálos szerencsétlenség ügyében.

— **(Tolvaj fiu.)** E hó 20-án Kátolyon *Ackermann* József padlásáról 8 zsák kukoricát és még eddig ismeretlen mennyiségű búzát elloptak. *Ackermann* József a szederkényi csendőrségnél azonnal jelentést tett s anevézett csendőrség a nyomozást rögtön megejtette és sikerült is a tettest *Ackermann* Józsefnek hasonló nevű fia személyében kideríteni. Az elloptott gabona neműek egy részét részben a korcsmárosnál, részben pedig másutt megtalálták, hol a lopott árut eladta. A megtalált gabona neműek elkoboztatván, a tettest lopás miatt s az orgazdákat a járásbíró ságnak feljelentették.

— **(A vasutasok kardja.)** Azt olvassuk, hogy a magyar államvasuti hivatalnokok mihamar új egyenruhába fognak öltözni s minekutána ez az új egyenruha katonai jelleggel bír, a vasutasok kardot is kapnak. Hát ezt az újítást igen örvendetesnek és igen okosnak tartjuk, mert régen hiányt éreztük annak, hogy a vasutasok kardot hordjanak. Az ördögbe is, ha jól meggondolja az ember, ez igen fontos dolog s nem is értjük, hogy mint végezheték eddig a dolgaikat katonai egyenruha és kard nélkül? És ha viszszagondolunk a multban történt vasuti balesetekre és szerencsétlenségekre, önkéntelenül is az eszünkbe ötlik, hogy mindennek a kardhiány lehetett az oka. Annak a vasuti tiszt-

nek, aki reggeltől estig és estétől reggelig a táviró-hivatal gépje előtt ül, mi egyébre lehet másra szüksége, mint kardra, a mit a szegre akaszthat. És minek a szükségét érezhette az irodában dolgozó és a vonatokat indító állomásfőnök, ha nem a kardnak, ami most meglesz? A közönséges nyárspolgár, aki az egyenruhák iránt nem rokonszenvezik, az ő véges eszével el sem tudja képzelni, hogy milyen pompás parádéra adhat majd alkalmat ez a kard a vonatok berobogásakor. Az állomásfőnök, meg a szolgálatot tevő tiszt kirántja a kardját és úgy tiszteleg a vonatoknak, a mely mindjárt impozánsabbá válik. És a vonattal érkező kalauzok szintén kivont kardokkal tisztelegnek az állomásoknak, ott állván a kocsi lépcsőjein. Szinte megmámorosító hatással van reánk ennek a kardos parádénak a gondolata is. És növekedik az örömünk, ha az jut az eszünkbe, hogy a gépészek és a fűtők is kardot kapnak, mint olyanok, a kik a kardot az ő munkálataik közben nem nélkülözhetik. Mily szép lesz mindez. Az idegenek Magyarországra özönlenek, megnézni vágyva azt a földet, ahol a vonatokat karddal indítják és karddal várják. A kardok természetesen aranyosak lesznek s markulatjukat gyöngyházzal rakják ki, minél mutatósabb legyen. Ám bármint csinálják is meg, a mi szívünknek nagy az ő öröme, mert a vasutasok kardot kapnak és mert igen jól tudjuk, hogy a sulypont magaslatára emelkedett ország boldogságához, dicsőségéhez és fényes jövőjéhez már semmi egyébre nincs szükség, mint erre a katonai egyenruhára és ami a fő, a kardra. Igenis, a kardra.

— **(Csillaghullás.)** Az egyhangu unalmas katonaeletnek is meg van az a poezise, az a derűs, aranyos időszaka, mely vidám hangulatot, kedvet önt a szolgálat ridegségétől elkedvetlenedett lelkekbe, egy rövid időre feledtetni tudja a disciplina szigorúságának kellemetlenségeit. Ez az időszak pedig többnyire így november táján szokott lenni, mikor a téli hónapok közeledtével zajossá válik a kasszárnya élet, elnémul a gyakorlótér, s előveszik a reglamák- és vorschiftok könyveit a nagy pihenőből a különféle katonai tudományok elsajátítására szervezett iskolák s az uniformisba bujtatott legénysereg számára. A jeles önképzés jutalma jeléül egy-két posztócsillaggal jutalmazták a legényeket, de legfőbb a tisztek előléptetése, amely az idén — mint jól értesült körökből kiszivárgott — soványabb lesz az eddigieknél.

— **(Ezredéves emlékfa-ültetések.)** Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter a múlt évben elrendelte, hogy ezredéves fennállásunk emlékének minél hosszabb időre való megőrzése végett, a vezetése alatt álló intézetek, hatóságok és közegek a kezelésük alatt álló birtokok minél több nevezetesebb pontján, valamint községi köztterek és más állandó gondozásban részesülő emlék és határjelek szomszédságában emlékfákat vagy facsoportokat ültessenek és az ültetésre másokat is buzdítsanak. Ez intézkedés következtében — mint megbízható forrásból értesülünk — a millennium emlékére az ország 63 vármegyében, 403 községben — ezek között számos nemzetiség lakta vidéken — összesen 844.839 darab fenyőfát, 705.629 darab lombfát és 22 ezer 992 darab gyümölcs-

fát ültettek el. Sok helyt nagy költséggel kóppár területeket erdősítettek be, máshol ligeteket, sétatereket, gyümölcsösöket stb. létesítettek. Nagy nemzeti ünnepünk emlékét hosszú időre megőrizni hivatott e millenniumi emlékfültetések legtöbbnyire az illető községek lakosainak részvételével rendezett ünnepélyességek között mentek végbe.

— **(Félnek a rendőrtől.)** Apró gyermek-leány, alig nyolc esztendő, nagy bátran lépett a rendőrbiztos elé. A cipőtlen lábcskáit megcsipte a hideg, a kis kezeit didegve dörzsölgette össze.

— No, mi baj van kis lány?

— Jaj kérem, nagy. Az este rendőr járt nálunk, aztán fölirt bennünket.

— No.

— Mi pedig nagyon félünk a rendőrtől, mert rendesen baj van, ha gyün. Az édes anyám azért küldött be a kapitány urhoz, hogy kérdezzem meg miért hajkurász a rendőr bennünket.

— Hát mért nem jött anyád?

Könybe lábadt a szeme a kis mezitlábás leánykának . . .

— Nem gyühetett kérem, mert az este óta, hogy a rendőr felirt bennünket, gyerekágyat fekszik . . .

— **(Az ötvenedik évforduló.)** A jövő évben lesz félszázados évfordulója március nagy idusának, Magyarország szabadsága dicsőséges születésnapjának. Most Feszty Árpád, a kitűnő festőművész, fölhívást tesz közzé, amelyben figyelemreméltó eszmét pendit megújabb történelmünk e legmagasztosabb évfordulójának megünneplésére. Tervében abból indul ki, hogy a márciusi nagy nap hőse Petőfi Sándor, akinek 12 pontja tette azt oly jelentőssé. Március 15-ike megünneplését tehát

nak a legnagyobb nyugalomra van szüksége. Minden idegszála feszült, s izgatottnak látszik amugy is.

Miután a szükséges orvosságokat megrendelte, s kiadta a pontos utasítást, hogy mikor melyiket kell beadni neki, eltávozott a fiatal orvos. De azért különös nyugtalanúság kezdett erőt venni rajta.

— Milyen különös — mormogott magában, amig lova az árnyas utcán gyorsan tovaügetett — a fiatal leányok éppen ilyen emberekbe lesznek szerelmesek, s hozzá is mennek nőül. Pedig e férfi arcában van valami, ami sehogysem tetszik nekem. Fogadni mernék rá, hogy ez valami gazember!

Az orvos az összeszorított öklével nagyot csapott a térdére, s ettől a csattanástól a megijedt paripa galopba kezdett futni. De bármily gyorsan vágatott is tova, a betegjének a szelid arcát nem bírta elfelejteni.

A vonagló piros ajkak és a könnyörgő kék szemek egész délutánon keresztül követték, mint valami kedves titkok, amely csak most fogamzott meg benne.

Madge nagyon rosszul töltötte az éjszakát, s állandóan az egyik hölgy kezeibe kapaszkodott, folyton könnyörögve, hogy ne hagyja el őt, s ne engedje, hogy valaki elvigye onnan.

Kék szemei ragyogtak a forró láz miatt, s nem jött reá enyhe álm, hogy kissé kipihenhesse magát.

— Ne távozzék el mellőlem! — könnyörgött. Mindenki elmegy. Hozzám nincsen köze egyiknek sem. Egészen egyedül maradok! — sóhajtotta keservesen.

Azután meg azt képzelte, hogy Duncannal áll az uton, a gesztenyefák alatt. Átölelik egymást, szerelmes

innen. Rendkívül kényes a mostani helyzetem. El kell utaznom azonnal, de a feleségemet nem bírom magára hagyni. El kell hát őt magammal vinnem orvos ur. Nem tudna ön segíteni ebben, hogy valamiképen lehetővé tegye ezt?

— Nem uram — felelte az orvos határozott hangon. Őt nem lehet innen elvinni. Mint orvos semmi szín alatt nem adhatom a beleegyezésem ilyen eljáráshoz, mert az ilyesmit a beteg az életével fizethetné meg.

Néhány pillanatig Dalrymple Vincent mély gondolatokba merülten járt föl s alá az előcsarnokban. Az ajkait erősen összeszorította s nyugtalan, fekete szemeiben rendkívüli határozottság látszott.

Hirtelen megállt, éppen az orvos előtt, aki nem a legbarátságosabb tekintettel mérte végig.

— Mennyi időbe kerül, míg a krízisen tulesik, azaz inkább mennyi idő alatt épülhet föl annyira, hogy innen magammal vihessem?

— Legalább is három hétig tart — felelte az orvos.

— Szentséges isten! — kiáltott föl hangosan. Ugy látom, végül csakugyan szükséges lesz —

Az ajkaiba harapott, mintha az volna a szándéka, hogy a gondosan őrzött titkát el ne árulja.

— A sors úgy látom, mindenképpen ellenem van. Azt hiszem, ezen a dolgon már úgy sem lehet változtatni. Nos hát orvos ur, miután okvetlen el kell utaznom, az ön felügyelete alatt hagyom őt hátra. Két hét múlva ismét itt leszek. Nemde azt mondta ön, hogy agyvelőgyuladása van Madgenak.

Az orvos bólintott a fejével.

az írók és művészeknek kell rendezniök, akiknek Petőfi a fejedelme. Főhívatását tehát hozzájuk intézi. Azt kívánja, hogy rendezzenek egy óriási népünnepélyt a Rákoson vagy Kelenföldön, amelyre hívják meg vendégül az egész magyar népet. Gyűljön össze a haza minden részéből egy-egy csoport, amely saját vidékét képviselje színes, változatos viseletben, gyalog, szekéren, lóháton, minden vidék a maga szokása szerint. Vonuljanak föl az ezüstgombos, sastollas komáromi szekeresgazdák, a barna kunok, rókatorkos mentékből, a hortobágyi gulyások. Jöjjenek az aranypénzes nyakkal a szép oláh fáták, ökrös, bivalos szekéren, vagy férfimódon, lóháton ülve, kísérve a havasi mőcök által; Baranya, Dárda és Siklós népe, a sokacok, felvidékiek, stb. Kísérjen minden csapatot az ő zenéje. És az egész tábor vonuljon végig a fővároson. Ekkép láthatjuk az ország népeit egybegyűjtve, viseletét, iparát, nemcsak a kiállítás hideg szekrényeinek fogasain, hanem deli termeteire akasztva. Kövesse őket a sajtószabadság szekere, utána jöjjen a 48-as honvédek csoportja, azután a művészetek, ipar, kereskedelem díszszekerei. A menet vonuljon végig a fővároson, a királyi vár előtt és a vérmezőn megállva, minden vallás papja szolgáltatson áldozatot és áldja meg a népet, amely énekelje el a Himnuszt. Majd vonuljon a menet a városháza és a muzeum elé, ahol akik még életben vannak azok közül, akik 50 év előtt lelkesítették a népet, tartsanak beszédek. Az ünnep végződjék nagy népmulatsággal. Feszty nem tartja nehéznek terve megvalósítását. Minden megyében alakulhatna szerinte egy bizottság, amely összeszedné a legcsinosabb menyecskéket, legdelibb férfiakat. A kormány a szállítást mérsékelt vasúti jegyekkel engedélyezné. Az ut, ittartózkodás költségeit a tribünök fedeznék. Az ünnepnek konzerváló hatása lenne a pusztuló népviseletre és nép-

iparra és igen jó hatással lenne a különböző nemzetiségre.

— **(Nem lesz honvéd-tüzérség.)** Ujabban több ízben volt szó róla, hogy a magyar honvédségnek tüzérséggel és műszaki csapatokkal való kiegészítése immár csak rövid idő kérdése. Ez a rég várt és a véderő hatalmas előmozdítását elősegítő kiegészítés azonban még meglehetősen korai. Az új képző- és nevelő-intézetek felállítása és beruházása — így bölcselkednek illetékes helyen — annyi költséggel jár, hogy olyan nagyobb befektetésekről, a minővel az új fegyvernemek létesítése járna, hosszú ideig szó sem lehet. Nem vonjuk ugyan kétségbe a bölcselkedést, de az okokat, melyek miatt a honvédségnek e kiválóan fontos csapatokkal való ellátását ismét elodázzák, a legkevésbé sem tartjuk elfogadhatónak. Mert ismeretes, hogy karonai kormányunk sokkal jelentéktelenebb dolgokban sem igen szokott kegyelmes lenni az adófizetők fillérei iránt, annál meglepőbb tehát most, hogy akkor adja a nagylelkű takarékoskodót, mikor szívesen áldoznánk, még ha kissé megerőltetnénk is magunkat, s akkor kiméli a nép filléreit, mikor önként adja. Megfordítva talán mégis jobb volna.

— **(Hibás fejü.)** Napszámos az istenadta. Sokszor járta meg már a kórházat a bajával, de nem igen segíthettek rajta, mert az elméje csak megint megzavarodott. Sokáig elmebajoskodott benn a kórházban tavaly és az idén is, de ma megint behozta a családja.

— Irják be kérem — mondta a bátyja — mert megint szerencsétlenkedik . . .

— Hiszen csak nem rég eresztettük ki.

— Az ám, de azért hibás fejü maradt az istenadta.

Vissza is került a napszámos a régi céljába, nehogy kárt tehessen a hozzátartozóiban.

— **(Sokra vitte.)** Az öreg dédanyó köré csoportosulnak az unokák. Kérdezősködnek egyről-másról, majd az egyik átviszi a szót a dédanyó Lacijára.

— Hol van a Laci?

— Hát bizony róla keveset hallottam — szólt a jó öreg asszony. Tudjátok, minden családból akad olyan eset. A rossz nevelés rosszra vitte és aztán, mikor mindenki elhagyta, az utcán maradt . . . De most, ahogy hallom, fölvitte a jó isten a dolgát.

— Ugyan?

— Igen, az első bandában szolgált.

— De hiszen ő sohasem tudott hegedülni?

— Nem is hegedül ő, hanem csak viszi a hegedüt a többiek után.

Avult pénzeket érmekeket, régi tallérokat és ezüst huszasokat, mint mindennemű régiséget készpénz mellett a legmagasabb árban avagy cserében, más tárgyak ellen vált be **SCHÖNWALD IMRE** ékszerész Pécsen Király-utca (Hattyu-épület.)

Művészet, irodalom.

○ **A Gabi villa.** Léon Gandillot francia színműve, a melyet magyarban vígjátéknak kereszteltek el, bár a francia »comédie« csak azt jelenti, hogy *nem* tragédia: bohózatnak komoly, drámának pedig nem elég patetikus, vagy jobban mondva, ehhez képest meg igenis elmés, igen ötletes. De hát akármi a »Gabi villa«, — elég az hozzá, hogy igen bájos darab, mely először folyó évi február 26-án került színre Budapesten a Nemzeti színházban. Nálunk a darab *első előadása pénteken* este lesz s ezért közöljük a meséjét a következőkben:

— És megvan ön győződve arról, hogy az ágyat két hét múlva sem hagyhatja el.

— Erről a leghatározottabban biztosíthatom — felelte az orvos, aki egészen elbámult, mikor e szavaira Dalrymple meglegedetten mosolygott.

— Ez az összeg elég lesz arra az időre, míg én odaleszek. A szükséges költségeket ebből fedezheti — mondta s az orvosnak néhány bankjegyet adott át. Legyen rajta, hogy semmiben sem szenvedjen hiányt a betege.

Megint a szobába akart térni, hogy Madget láthassa, de az orvos visszatartotta.

— Azt a tanácsot is szeretném még önnek adni, hogy egyelőre maradjon távol. Az ön jelenléte nem jó hatással van a beteg kedélyére. Várja meg, amíg elszenderül.

— Nagyon sokat gondolkoztam már azon, hogy az emberek lázalmukban éppen azoktól rettentek vissza, a kiket legjobban szeretnek. Ezt nem tudom föltogni — tette hozzá Dalrymple tettett nevetéssel. De azt hiszem, az ön parancsait be kell tartanom, mivel ön az orvos. Ha a láz valamivel kellemetlen fordulatot venne, úgy kérem, írjon nekem néhány sort a miss Stanton címére Dalevillebe. A levelét akkor pontosan kézhez kapom, s esetleg azonnal jöhetnek.

Az orvos csak a fejével bólintott, s a névjegyet, melyet Dalrymple adott, zsebre tette.

Nemsokára el is távozott átkozva a végzetet, a mely a tervét meghiusította, másrészt azonban örült, hogy Madge nem tudott eltávozni, s nem kell tartania attól a lehetőségtől sem, hogy megszökik.

A betegség tartama alatt a három vénkisasszony ápolta a szegény Madget, akit a fiatal orvos is a legfigyelmesebb gondozásban részesített.

— Ó! ez a szegény, kedves, szép gyermek — zokogta miss Eleanor a forró kacsókat, amelyek az övét megragadták, megsimogatva.

— Nem akar engem elrejtteni? könyörgött Madge a forró arcát a párnákba temetve. Rejtsen el, az isten szerelmére kérem, rejtsen el engem. Vegye úgy, mintha a gyermeke lennék. Nincsen anyám, aki ezt megtenné nekem.

— Az isten mindig megsegíti a szegény elhagyott gyermekeket — mondta az orvos mélyen megrendülve.

Ekkor megint az ágy felé fordult, s meggyőző hangon mondotta:

— Senkisé fog fájdalmat okozni önnek kicsikém. Nem kinozza senki sem.

— Talán nagy bűn volt az? Nem engedett időt nekem, hogy felvilágosítást adhattam volna. Eltávozott, örökre eltávozott! — jajgatott fájdalmas hangon. Duncan, Duncan, én meg fogok halni, vagy talán, ami még ennél is rosszabb. megőrülök, ha vissza nem térsz hozzám.

A három hölgy kérdőleg és nyugtalanul nézett egymásra.

— A lázálomban levő emberek beszédének nem kell nagy fontosságot tulajdonítani — mondta az orvos röviden, a képzelődés világában élnek ők és nagyon sokszor örült dolgokról beszélnek. Ne tulajdonítsanak tehát fontosságot, nagyra becsült hölgyeim, annak, amit a szegény beteg beszél. Ne is kinozzák kérdésekkel. A lázas agy-

Ernest de Miron egyszerre úgy találja, hogy Páris unalmas s eszébe jut a kis falu, Etretat. Ott élte át első regényét, mikor oly boldog volt s mikor csak húsz éves vala.

Gyerekek voltak mind a ketten, s szerették egymást. Az első szerelem dala volt ez . . . Tudva levő, hogy soha se lesz házasság az efféle szerelemből, Ernest nem is kérte meg Gabriellát; csábítóbbnak gondolta az életet amúgy. Most ez az élet roppant üresnek tűnik fel előtte: hét esztendő mult el, s Ernest ur kivette a részét minden örömből. Gabriella pedig most is ott van Etretat-ban. Azóta férjhez ment; egy bankárnak a felesége. Ernest egyet gondol; oda utazik. Nem egy szimpla kalandra vágyódik; abban a hangulatban van, mikor az ember a kalanddal együtt az emlékeit, a fiatal-ságát keresi . . .

Az asszony örül, hogy újra láthatja leánykora Ernestjét. De mikor ez a régi lanton a régi hurokat kezdi pengetni: visszautasítja. Keresztül lát a fiatal uron, s megmondja neki, hogy a regényüket nem lehet felmelegíteni. Nem tudja, mi lett volna akkor, de már más-kép van. Gabriella szereti az urát: tehát adieu, kedves Ernest!

Ernest megérti, hogy hiába jött s búcsút vesz.

Alfred de Musset óta kevés olyan jelenetet irtak, aminő a Gabi villa ama jelenete, amelyben Gabriella kiadja az utat multja Ernestjének. Ezek az egymáshoz méltó intelligens, kedves alakok, akik vonzódnak egymáshoz, megértik egymást, s belátják, hogy — legalább egyikük jóléte, nyugalma érdekében — regényük nincs tovább: olyan dialogussal gyönyörködtetnek bennünket, aminőt csak az igazi költőknél találunk.

Mert, ha Gabriella szereti is az urát, aki-vel hét évig élt együtt, ha sok minden apróság ellenére oda konkludál is, hogy ő summa-summárum: boldog; a férjek mindig olyankor a legostobábbak, amikor a legtöbb szükség volna az okosságukra. S Gabriellának a férje máskor se éppen lumen.

Ez a férji ostobaság csinálja a galibát. Bachetier féltékenyekedik s azért féltékenyekedik, mert maga is ludas. Ha ő képes volt rá . . . hátha ez a szép, fiatal asszony is?! Persze ostobául féltékenyekedik. Gomeryt gyanúsítja, akit a felesége komikus figurának talál. Egy kis félreértés, Bachetier lármát csap s Gabriella haragjában vállalja, hogy: igen, ő a Gomery szeretője.

Válni készülnek. Szóval Bachetier rajta van, hogy ő maga dobja feleségét az udvarló karjai közé. (A férjek ostobaságának már ez a fátuma.) De közbe jő: a mult, egy kis lány alakjában, aki ma az, ami Gabriella volt hét esztendővel ezelőtt. Ez Yvonne, Gabriellának a tizenhat éves kis huga. Yvonne az első két felfonásban egy tizenkilenc éves Edgart szeretett, a kivel boldogan nevetgéltek s a ki- nek oda igézte magát. Ilyen lehetett Gabriella és Ernest viszonya a hét esztendővel ezelőtt. De a józanság: a felnöttek ellenkezése, s a részegség: Edgar ostobasága, elválasztják őket. S ezenközben rájönnek, hogy nem szerették egymást igazán, Edgar tulságosan megkedveli a dachból kezdett ostobaságok-at; Yvonne pedig rájön, hogyha igazán szeretünk, akkor nem nevetgélünk, hanem sirunk. Szóval Yvonne beleszeret Ernestbe. Ernest viszont belátja, hogy ő Gabriellában a multját, az ábrándos kis leányt imádta, a ki szakasztott olyan, mint most Yvonne. S mielőtt férjének ostobasága végzetessé válhatnék, Gabriella összeházasítja Ernestet Yvonneval, maga pedig visszatér férjéhez, a kit — érzi — még is szeret.

Ezzel végződik a 3 felvonásos darab, melyet *Váradi Antal* dr. fordított magyarra s mely címét nyerte a „Gabi-villá“-tól, Gabriellának nyaralójától, hol a történet lejátszódik. Hiszszük, hogy telt házat csinál a direktor-nak a péntek esti bemutató alkalmából.

○ **Mongodin ur felesége** című francia bohózat került tegnap szinre, még pedig igen jó előadásban. Mongodint *Andorfy* játszta meglepő alakításban, bár némelykor túlzásba ment át s ezáltal nem tudta Follinuszt, ki e szerepet nálunk először adta, feledtetni. A többi szereplőről is elismeréssel kell megemlékeznünk. Közönség kevés számban, bár ugy a darab, mint az előadás telt házat érdemelt volna. (T.)

Közgazdaság.

□ **Gazdasági viszonyok Somogy megyében.** Mint levelezőnk írja, Somogyban ez idén minden gabnanemben közepes termés éretett el és így dacára, hogy az egész országban általában az év határozottan kedvezőtlennek tekinthető, ott a termési eredmények eléggé kedvezően alakultak. A tengeri termés szintén jönnek ígérkeznek. Az ideai valóban ritka szép és kedvező őszi időjárás rendkívül kedvezően hat a mezei munkák teljesítésére s valóban kívánatos lenne, ha még egy ideig az időjárás ilyennek maradna, akkor biztosan elvégezhetnék a gazdák az összes külső munkákat. Az állattenyésztés terén az utóbbi évek alatt is sok csapás érte a somogyi gazdákat — mint ugyan jórésztben az egész ország gazdanépét — különösen a sertésvész pusztított és pusztít még részben most is még csekélyebb mértékben néhány vidéken. A gabona kereskedelmi forgalma is — mely ez idén pedig rendkívül nagy volt — az utóbbi időben nagyon hanyatlott és ez az alföld rossz buza termésének tulajdonítható. Ez idő-táiban rendszerint megkezdődött az óriási buza felhozatal a Dráván, melyet Barcson átrakva, továbbítottak ki a külföldre. Ez évben eddig még egy szem gabona sem érkezett és előreláthatólag nem is fog, mivel a rendszeres üzlet ellenkezője történt ezuttal, azaz az egész buzakészletek, úgy bel Somogyból, mint a Dráva mellékéről megfordítva, azaz Barcsról le, még pedig Budapestre lettek hajón elszállítva.

Tengeriben még nagy készletek fekszenek Barcson és ezen cikkben meglehetősen is még a kivitel és ez így is fog tartani az egész télen át, mivel buza hiányában a szegény nép ez évben kukoricából készült kenyeret fog enni.

A gabona árak tartják magukat s ha gazdáinknak volna még gabonájuk, nem volna panaszra okuk, de sajnos nem is igen volt sok és a keveset is jórészt még igen alacsony árak mellett adták el.

TÁVIRATOK

— **A horvát bán lemondása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Hé-derváry bánról jelentettük, hogy a magyar-ellenes irányzat terjedése miatt megrendült iránta a korona bizalma s ezért a pótválasztások után állásáról lemond. A lemondási hirt megerősíti most az a körülmény, hogy a bán Budapestre érkezett, hogy személyesre forduló gégebaja végett Angyán professzorral konzultáljon. Orvosai megtiltották neki a beszédet.

— **A Reichsrathból.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az osztrák képviselőházban Kathrein elnök lemondása folytán újra nekivadult az obstrukció. A mai ülésben a pénzügyminiszter törvényjavaslatot nyújtott be a hivatalos szolgák fizetésrendezéséről. Délig csak négy névszerinti szavazás volt.

— **Előléptetések a tábornoki karban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az osztrák honvédséghez Albory báró, krakói parancsnok, tábornaggyá, Novy, lebergi hadosztály parancsnok, altábornaggyá kineveztetett.

— **Kréta kormányzója.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az orosz félhivatalos „Novoja Wremja“ krétai kormányzóul Battenberg József herceget ajánlja, aki legalkalmasabbnak látszik, mert neje montenegrói hercegnő s rokonságban van az angol uralkodó házzal.

— **Hazakerült sikkasztó.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A budapesti kir. büntető törvényszék Pettkó László, volt miniszteri titkárt, a hivatalos „Törvénytár“ volt szerkesztőjét, aki sikkasztások, lopások és okirathamisítások után megszökvén, tudvalevőleg Münchenben elfogott, ma hivatali sikkasztásért, lopásért és okirathamisításért vád alá helyezte.

— **A szultán egészsége.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A szultán betegségéről elterjedt hírek alaptalanok.

— **A román trónörökös párton.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A román trónörökös nejével együtt tegnap Bécsbe utazott. Innét a herceg Luganóba, neje Koburgba, családjához megy, majd Nizzában találkoznak és a telet ott töltik.

— **Nikita Olaszországban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Nikita, montenegrói fejedelem Monzában meglátogatván az olasz királyi családot, a nápolyi herceg és neje kíséretében Nápolyba utazott.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRE ÉRKEZIK:

Budapestről	1904. sz.)*	személyv. reg.	5 ó. 15 p.
Broodról	1907. sz.	» » »	8 „ 01 »
Uj.-Domb.-ról	1942. sz.	vegyes » »	8 „ 23 »
Bécsből	909. sz.**)	személyv. »	9 » 39 »
Broodról	1905. sz.	» » d. e.	11 » 18 „
Budapestről	1906. sz.	» „ d. u.	4 „ 10 »
Vinkovcéről	1921. sz.	vegyes » »	5 » 50 »
Budapestről	1902. sz.	gyors » este	8 » 5 »
Bécsből	8712. sz.	vegyes » »	7 „ 56 »
Broodról	1909. sz.	személy „ éjjel	11 „ 02 »
Mohácsról		» » reg.	8 » 01 „
»			k d. e. 11 » 18 „
»			„ „ d. u. 5 » 50 „
»			Tv. szsz. éjjel 11 „ 02 „

Minden alkalommal átszállás Villányánál.

*) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8812 sz vegyesvonathoz Nasice felé.

**) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz vegyesvonathoz Nasice felől.

PÉCSRŐL INDUL;

Brood	felé 1904. sz.	személyv. reg.	5 ó. 35 p.
Budapest	" 1901. sz.*)	gyors " "	8 " 24 "
Bécs	" 8711. sz.**)	vegyes " "	8 " 29 "
Vinkovce	" 8702. sz.	személy " "	9 " 49 "
Budapest	" 1905. sz.	" " d. e.	11 " 33 "
Uj-Domb.	" 1953. sz.***)	vegyes " d. u.	2 " — "
Brood	" 1906. sz.***)	személy " "	4 " 20 "
Bécs	" 3701. sz.	" " " "	6 " 34 "
Brood	" 1908. sz.	" " este	8 " 18 "
Budapest	" 1909. sz.	" " éjjel	11 " 30 "
Mohács	" "	" " reggel	5 " 35 "
"	"	" " d. e.	9 " 49 "
"	"	" " d. u.	4 " 20 "
"	"	Tv. szsz. este	8 " 18 "

Minden alkalommal átszállás Villányról.

*) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasic felől.

**) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasic felől és Dombóváron a Fiume-budapesti gyorsvonathoz Bpest felé.

***) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8814. sz. vegyesvonathoz Nasic felé.

Nyilt-tér.

Értesitem a t. ügyfeleimet, hogy

ügyvédi irodámat
Jókai (kis) tér 3. szám alatt levő
Krausz-féle házba tettem át.

Pécsett, 1897. október 28.

Dr. Nick Alajos
ügyvéd.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Ház eladás.

Pécsett, Szcitovszky-tér

1. számú ház

jutányos árért eladó.

Értekezhetni az ott lakó tulajdonossal.

Irodahelyiség-
váltás.

Alulírott, mint az „Első Magyar általános biztosító társaság” titkára, a nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, miszerint a Reinfeld-házban volt irodánkat a Király-utcai **Hattyu-épületbe** tettük át.

Ladányi Sándor.

MÉSZÁROS MIKLÓS

BUDAPEST, V., Nádor-utca 5.

Postafiókszám 237.

A magyar királyi osztályosorsjáték igazgatósága által kinevezett főelárusítójánál kaphatók a

M. K. OSZTÁLYSORSJÁTÉK

eredeti sorsjegyei.

Meghatározott csekély betét!

Legmagasabb nyeremény-esély!

Legnagyobb nyeremény esetleg 1 millió korona.

Legközelebbi húzás: 1897. évi november hó 11-én.

Megrendeléseknél postautalvánnyal beküldendő:

1 egész	1 fél	1 negyed	1 nyolczad	sorsjegyért.
6 forint	3 forint	1 frt 50 kr.	—,75 kr.	

A nyeremények jegyzéke megjelenik minden lapban. — A hivatalos nyereményjegyzéket minden sorjegyvásárlónak 8 nappal a húzás után megküldöm. — Hivatalos játéktervezetet kívánatra ingyen és bérmentve küldök szét.

Téli sör-csapolás

(A régi sörfőzdéből.)

JAKAB IMRE vendéglőjében

Pécsett, sörház-utca 8. sz.

A Scholz-féle sörcsarnokban.

2384. szám.

I. 1897.

HIRDETMÉNY!

Baranyamegyében fekvő Siklós nagyközség

négy országos vásár, úgy a heti és napi piac helypénzszedési jogát,

— melyekért jelenben 6060 frt évi bér fizettetik, — 1898. évi január 1-től egymást követő három (3) évre **folyó 1897. évi november hó 15-én d. e. 9 órakor** a község tanácstermében megtartandó árverésen bérbe adja.

E bérletre az árverés megkezdéséig **606 frt**, 10%-tőli bánatpénz mel-
léklésével tett zárt ajánlatok is elfogadtnak.

Ugyancsak **f. évi november hó 15-én d. e. 11 órakor** lesz ugyanott bérbe adva, 1898. évi január 1-től kezdődő hat (6) évre a község határában (melynek területe 4045 hold vad-dús terület) gyakorolható

vadászati jog bérlete,

— melyért a község ezidő szerint évi 303 frt bért kap, — miért is a kikiáltási ár 303 frt s ennek megfelelő 10%-tőli összeg, vagyis **30 frt 30 kr.** bánatpénzül az árverés megkezdésekor leteendő.

Az árverési feltételek a községi jegyző hivatalos helyiségében betekinthe-
tők.

Siklóson, 1897. október 25-én.

Henfner Lajos s. k.
nközségi jegyző.

(P. H.)

Tormássy Sándor s. k.
nközségi bíró.